Q.P. Code – 32106

First Semester B.A./B.Sc./B.S.W. Degree Examination, October/November 2019

(CBCS – Semester Scheme – Freshers & Repeaters)

Language Sanskrit

Paper I – KUMARA SAMBHAVAM – II CANTO, GRAMMAR AND COMPREHENSION

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 90*

Instructions to Candidates :

1) *Answer in Sanskrit/Kannada/English.*
2) *Q.Nos. I, V and VI should be answered in Sanskrit only.*

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत। **(15 × 1 = 15)**

Select and write the correct answer :

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

COLLEGE OF ARTS, SCIENCE & COMMERCE, TUMKUR. LIBRARY & INFORMATION CENTRE Page No Date

1. कुमारसम्भवे कति सर्गाः सन्ति?
   (a) सप्तदश (b) दश
   (c) एकादश (d) द्वादश
2. कुमारसम्भवस्य कर्ता कः?
   (a) भारविः (b) कालिदासः
   (c) वाल्मीकिः (d) व्यासः
3. कालिदासस्य शैली का?
   (a) पाञ्चाली (b) लाटी
   (c) वैदर्भी (d) गौडी
4. इन्द्रस्य आयुधं किम्?
   (a) त्रिशूलं (b) चक्रम्
   (c) वज्रं (d) धनुः

5. देवगुरुः कः ?

(a) प्रजापतिः (b) बृहस्पतिः

(c) अग्निः (d) कुबेरः

6. दिवौकसः कस्य धाम ययुः ?

(a) स्वायम्भुवं (b) कैलासं

(c) भूलोकं (d) वैकुण्ठं

7. वृत्रासुरः कः ?

(a) असुरः (b) भूसुरः

(c) विराटः (d) सुरः

8. कन्दर्पः कः ?

(a) वायुः (b) वरुणः

(c) इन्द्रः (d) मदनः

9. पितृणामपि पिता कः ?

(a) शिवः (b) कुबेरः

(c) असुरः (d) ब्रह्म

10. तारकः कथिमिवोत्थितः ?

(a) सूर्यः (b) धूमकेतुः

(c) चन्द्रः (d) ग्रहः

11. नेत्रसहस्रेण गुरुं कः नोदयामास ?

(a) इन्द्रः (b) शिवः

(c) चन्द्रः (d) रुद्रः

12. कलाभिः कः तारकासुरं निषेवते ?

(a) अग्निः (b) सूर्यः

(c) कुबेरः (d) चन्द्रः

13. कश्चित् कालः प्रतीक्ष्यतां इति कः उक्तवान्?

(a) विष्णुः (b) शंकरः

(c) ब्रह्म (d) यमः

14. वासुकि प्रमुखाः भुजङ्गाः तारकं कथं उपासान्ते?

(a) स्थिरप्रदीपः इव (b) भानुरिव

(c) चन्द्रः इव (d) अग्निरिव

15. पुराणस्य कविः कः?

(a) विष्णुः (b) इन्द्रः

(c) शिवः (d) ब्रह्म

COLLEGE OF ARTS, SCIENCE & COMMERCE FOR WOMEN, TUMKUR. LIBRARY & INFORMATION CENTRE

II. द्वयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत। (2 × 10 = 20)

Answer any **TWO** in essay form :

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

1. कालिदासस्य देश–काल–कृतीः अधिकृत्य लिखत।

Write about place, date and works of Kalidasa.

ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

2. कुमारसम्भव द्वितीय सर्गस्य कथा सारांश लिखत।

Write gist of the second canto of the Kumarasambhava.

ಕುಮಾರಸಂಭವದ ಎರಡನೇ ಸರ್ಗದ ಕಥಾ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

3. इन्द्रादि देवैः कृत ब्रह्मस्तुतिमधिकृत्य लिखत।

Give an account of praise of Brahman done by Indra and other Gods.

ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಮಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Q.P. Code – 32106

III. त्रयाणां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत। **(3 × 5 = 15)**

Translate and explain any **THREE** of the following :

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ :

1. किमिदं द्युतिमात्मीयां न बिभ्रति यथा पुरा।
   हिमक्लिष्टप्रकाशानि ज्योतींषीव मुखानि वः।।

2. त्वं पितृणामपि पिता देवानामपि देवता।
   परतोऽपि परश्चासि विधाता वेधसामपि।।

3. पुरे तावन्तमेवास्य तनोति रविरातपम्।
   दीर्घिकाकमलोन्मेषो यावन्मात्रेण साध्यते।।

4. तस्मिन्विप्रकृताः काले तारकेण दिवौकसः।
   तुरासाहं पुरोधाय धाम स्वायंभुवं ययुः।।

5. अमी च कथमादित्याः प्रतापक्षति शीतलाः।
   चित्रन्यस्ता इव गताः प्रकामालोकनीयताम्।।

IV. त्रयाणां वाक्यानां ससन्दर्भं विवृणुत। **(3 × 5 = 15)**

Annotate any **THREE** sentences with reference to the context :

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

1. गुणत्रयविभागाय पश्चाद्भेदमुपेयुषे।
2. मयि सृष्टिर्हि लोकानां रक्षा युष्मास्ववस्थिता।
3. सरसां सुप्तपद्मानां प्रतर्दीधितिमानिव।
4. शाम्येत्प्रत्यपकारेण नोपकारेण दुर्जनः।
5. वृत्रस्य हन्तुः कुलिशं कुण्ठिताश्रीव लक्ष्यते।
6. अपविद्धगदो बाहुर्भग्नशाख इव द्रुमः।

V. संस्कृतभाषायामेव उत्तराणि लिखत।

(a) **पञ्चानां** लिङ्ग–विभक्ति–वचनानि लिखत। **(5 × 1 = 5)**

1. लोकानां
2. तुभ्यं
3. सर्गस्य
4. कण्ठे
5. अहं
6. लता
7. फलम्
8. जगदीशः

SHREE SIDDAGANGA COLLEGE OF ARTS, SCIENCE & COMMERCE FOR WOMEN
TUMKUR.
LIBRARY & INFORMATION CENTRE
Page No ....
Date ....

(b) **पञ्चानां** लकार–पुरुष–वचनानि लिखत। **(5 × 1 = 5)**

1. वदतु
2. भवेत्
3. गच्छसि
4. पठामि
5. असि
6. ययुः
7. वद
8. भवतु

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि संस्कृत भाषया लिखत। **(5 × 3 = 15)**

सामाजिकक्षेत्रे विद्यमानः व्यापकः भ्राष्टाचारः भारतस्य सामाजिकोपद्रवेषु मुख्यः। यद्यपि भ्रष्टाचारः, उत्कोचग्रहणं, पक्षपातः, स्वार्थप्रवृत्तिरित्येते विश्यस्य इतरराष्ट्रेवपि वर्तन्ते। स्वतन्त्यप्राप्तेरनन्तरं भारतदेशे भष्टाचारस्य प्रमाणं अधिकं सञ्जातम्। अनेन सार्वजनिकजीवनं दुर्भरं संवृत्तम्। प्रशासनस्य बहवः अधिकारिणः प्रशासनं वञ्चयित्वा अधिकं धनं अर्जयन्ति। वस्तुतः अनुशासनहीनता, त्यागस्य अभावः, स्वार्थस्य विजृम्भणं च भ्रष्टाचारस्य मूलम्। यावत् पर्यन्तं भ्रष्टाचारः न गच्छति तावत् पर्यन्तं साधारणजनेभ्यः मुक्तिः न भवति।

Q.P. Code – 32106

प्रश्नाः

1. भारतस्य सामाजिकोपद्रवेषु मुख्यः कः?
2. भारतदेशे भ्रष्टाचारः कदा संवृद्धः?
3. अधिकारिणः कथं धनं अर्जयन्ति?
4. भ्रष्टाचारस्य मूलं किम्?
5. साधारणजनेभ्यः कदा मुक्तिः लभ्यते?